

Zigenarna var indiska soldater

När Indien en gång på 1000-talet angreps västerifrån av muslimer, skickade landets indoeuropeiska härskare härar mot muslimerna. Soldaterna tog de från olika infödda indiska folk, som de under sin invasion hade trängt undan söderut och nu härskade över. I kampen mot de muslimska härarna kom de indiska soldaterna längre och längre västerut, och cirka 1300 nådde dessa blandade folk, romerna, Sydösteuropa. Omkring år 1500 hade romerna nått ut till de flesta hörn av Europa, där de möttes med motvilja, förtryck och restriktioner.

var glada för den trygghet det gav, men de allra flesta romer försökte att starta egna företag, till exempel inom metall- och bilbranschen, som spåkvinnor eller genom att ta tillfälliga arbeten.

Bostad inreds som lägerplats

På samma sätt vill zigenarna helst ha sin egen bostad, även om det är en husvagn eller ett skjul, som emellertid ofta är snyggare och finare invändigt än utvändigt. Köper romer ett hus, inreder de ofta detta ungefär som på en gammaldags lägerplats. Väggarna rivs så att de får ett stort allrum, och huset byggs till, så att söner med fruar och barn får sin egen del.

Zigenarna har alltid slingrat sig och beroende på vad situationen krävt omväxlande förnekat, underdrivit eller överdrivit sin roll som romer. Denna flexibilitet har gjort att den zigeniska kulturen överlevt, trots att zigenarna varit spridda över stora delar av världen.

Även om livsformen har förändrats, är språket, familjemönstret, givmildheten och gästfriheten intakt. Samvaron med de egna är det viktigaste. En äldre man förklarade denna filosofi genom att rita en linje mellan två vattenpölar, medan han sade: "Det som skiljer är ont, men det som förenar och strömmar är gott. Livet är en ström, ett samtal. Döden är ensamhet, kaos och upplösning." □

Illustrerad Vetenskap nr 13/2001

Zigenarna avskyr varje form av registrering och fast arbete, men de behöver pengar, och dem tjänar de bland annat genom att sjunga, dansa och spå.

THOMAS LINNARSSON'S IMAGE COLLECTION